

A tanórán és iskolán kívüli szabadidős tevékenység jelentősége az értelmi fogyatékos gyermekek nevelési- oktatási intézményeiben

1./ A tanórán és iskolán kívüli nevelés fontosságát az alábbiak indokolják:

- **társadalmi igény**, hogy az iskola a gyermekek szabadidejében is hasznos és fejlesztő foglalkozásokat biztosítson,
- előtérbe került a **készségek, képességek, kompetenciák fejlesztése**, amely a sajátos nevelési igényű gyermekek esetében nagyobb hangsúlyt kap,
- a **társadalmi beilleszkedés** elősegítésének színtere.

A tanórán kívüli nevelés feladata:

- **örömszerzés biztosítása**, hogy a tanulók szívesen vegyenek részt a foglalkozásokon,
- a **gyermeki/tanulói személyiség fejlesztése, önbizalmuk növelése**
- a **gyermekek, tanulók sikerélményhez juttatása**, hiszen a tanórákon ez nem mindig sikerül
- a **meglévő szociális hátrányok csökkentése**
- a **kommunikációs képesség, készség fejlesztése**, ezzel is elősegítve a gyermekek, tanulók társadalmi boldogulását.

A sikeres tanórán kívüli tevékenységnek számos feltétele van:

- **tárgyi** : eszközellátottság, megfelelő helyiségek megléte és felszereltségük;
- **személyi**:
  - a fenntartó akarata és lehetősége, hogy ezt a nevelési formát finanszírozza;
  - a rendelkezésre álló, szabadon felhasználható időkeret felosztása úgy, hogy a szabadidős tevékenységhez szükséges óraszámot biztosítsa
  - felkészült, színes pedagógusi egyéniség
- **társadalmi** az adott településen milyen az infrastruktúra, milyen az igény arra nézve, hogy a gyermekek hasznosan töltsék el a tanórán kívüli szabadidejüket
- a **diák akarta**, hogy éljen a felkínált lehetőségekkel.

A tanórán kívüli nevelés legfontosabb területei:

- a **szakkörök**, amelyek ismeretszerzést és egyéni érdeklődést elégítenek ki

- valamint **közösségi rendezvények**, melyek iskolai hagyományokhoz köthetők és a

közösségi értékekre építenek.

Térbeliségét tekintve beszélhetünk **iskolán belüli és iskolán kívüli** szabadidős tevékenységről. Mindkét esetben nagy jelentősége van a szervezési feladatoknak, amit nagy mértékben elősegít egy **un. intézményi protokoll** kidolgozása.

2./ A játék

Sajátosságai:

A **gyermeki lét egyik legfontosabb tevékenysége**, mert

- feszültségoldó hatása van,
- örömforrás,
- kialakul a játéktudat,
- személyiségfejlesztő,
- önkéntes és szabadon választott,
- **komolyan veszi a játékot.**

A játék kialakulását a **szubjektív feltételeken kívül / a nevelő személyisége, a légkör, az élmény /, az objektív feltételek is befolyásolják / hely, eszköz, idő/.** Ezek a feltételek teszik változatosabbá, sokoldalúbbá, gazdagabbá a gyermeki tevékenységet. Hozzájárulnak a barátságok erősítéséhez, a közös élmények megszerzéséhez.

A jól kialakított hely teret ad a sokoldalú mozgásra, az egyes játéktevékenységek elkülönítésére úgy, hogy a gyermekek egymás tevékenységét ne zavarják. A megfelelő idő és eszköz biztosításával tesszük lehetővé, hogy a gyermekekben felhalmozott feszültség levezetődjék, hogy a gyermek alkotókedvét kiélhesse, hogy az átélt élményeit a játékban újra élhesse, vagy akár általa nem megtapasztalt dolgot létrehozson.

A játék hosszú fejlődés eredménye. Szerepe, megítélése a nevelésben az egymást követő történelmi és társadalmi korokban változó jelentőséget kapott.

A játék a gyermek számára a legalapvetőbb, a legegyszerűbb és a legtermészetesebb tevékenység, de más a szülőnek, a pedagógusnak, és megint más a tudomány számára.

A fenti téma kifejtése az előadó által szakmai vélemény- és tapasztalatcserét indukált.

Ritókh Tamásné

gyógypedagógiai szaktanácsadó